

Remissvar från Föreningen för Svenska Gymnastikförbundets Gymnastikfolkhögskola upa (Lillsveds folkhögskola) avseende betänkandet Bildning, utbildning och delaktighet – folkbildningspolitik i en ny tid (SOU 2024:42).

Föreningen för Svenska Gymnastikförbundets Gymnastikfolkhögskola upa (Lillsveds folkhögskola) inkommer härmed med yttrande över betänkandet Bildning, utbildning och delaktighet – folkbildningspolitik i en ny tid (SOU 2024:42).

Lillsveds folkhögskola är en internatfolkhögskola med profil hälsa, idrott och rörelse samt coachande ledarskap. Våra huvudmän är Svenska Gymnastikförbundet (8/10), Riksidrottsförbundet (1/10) och SISU – Idrottsutbildarna (1/10).

Vi välkomnar betänkandet, med den uttryckta intentionen att ge folkhögskolorna de bästa förutsättningar att verka framöver.

7. Självförvaltningsmodellen

Vi upplever att folkhögskolor i allmänhet har ett brett stöd från samhällets aktörer och att tilliten fortfarande är hög till vårt uppdrag och verksamhet. Lillsved och andra folkhögskolor kan dock konstatera att styrningen av folkbildningsanslaget och de olika riktade bidragen till särskilda insatser på folkhögskolor har ökat väsentligt under senare år. Detta medför en likriktning av verksamheten som motverkar folkhögskolornas frihet att själva lägga fast målen och innehållet i verksamheten. Möjligheterna att låta deltagarnas behov styra verksamheten inskränks och i många fall omöjliggörs.

Fler återrapporteringskrav och kontroller på alla nivåer inom folkbildningen är numera kopplade till samtliga anslag och på alla nivåer läggs omfattande insatser för att följa dessa regelverk. Dessa insatser är kostnadskrävande och tar stora personella och ekonomiska resurser från kärnverksamheten.

Lillsveds styrelse vill värna om Folkbildningsrådets självständighet och finner stöd i betänkandet genom följande utdrag:

Utredningen menar att självförvaltningens styrka ligger i att den skapar armlängds avstånd mellan folkbildningens verksamhet och politik, att den främjar ideellt engagemang och att beslut fattas nära verksamheterna. Att avveckla självförvaltningsmodellen skulle innebära fördelar ur ett perspektiv som strikt värderar statens möjlighet att styra.

Folkhögskolans styrka ligger i dess fria ställning och förmåga att anpassa sig till de individer som söker sig till den. Varje steg mot statlig kontroll gör folkhögskolan mindre unik i förhållande till övriga utbildningsväsendet, och att den därmed riskerar att bli

mindre värdefull för samhället som helhet. Den nuvarande självförvaltningsmodellen är ett viktigt värn mot en sådan utveckling.

Lillsveds styrelse förordar att Folkbildningsrådets uppdrag inom folkbildningen ska fortsätta och ser enbart nackdelar med att myndighetsuppdraget flyttas till en statlig myndighet.

Folkhögskola med internat

Internatboende är en trygg boende- och studiemiljö för alla och särskilt för dem som vill börja om på nytt med studier (långt) bort från destruktiva miljöer.

På Lillsved är internatlivet en viktig del av studierna och bidrar till att varje deltagare växer som människa, demokratiska medborgare och ledare. För många handlar det om att få en ny chans i livet. Vi ser att internatet bidrar till ökat inflytande som ger ökad motivation och därmed bättre studieresultat. Det bör därför finnas särskilda anslag till folkhögskolor som kan erbjuda internatboende och studier.

Det finns riktade bidrag till deltagares särskilda behov men inte något internatbidrag.

Lillsveds styrelse förordar att anslag till internat och studier inrättas och fördelas av Folkbildningsrådet.

I övrigt står vi bakom remissvaret som inkommit från Rörelsefolk högskolornas intresseorganisation.

Lillsved Gymnastik- och Idrottsfolk högskola